

LÜHIDALT

Minister tunnustas ametikooli õpilasi

Põllumajandusminister tunnustas parimaid maa- majanduslike erialade lõpetajaid 22. juunil toimunud vastuvõtul. Teiste seas said ministeeriumi tänukirja kaks Hiiumaa ametikooli lõpetajat. Kerli Lambing ja Märt Annus õppisid Hiiumaa ametikoolis loodusturismi korraldust.

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder rääkis oma kõnes, et põllumajandushariduse valinud noored on teinud perspektiivse valiku. Ministri sõnul muutub põllumajandus ja kõik toidutootmisega seonduv maailmas järjest olulisemaks ning seetõttu on väga tähtis, et Eestis on vastava haridusega noori edukaid inimesi.

HR

TRÜKIVEAKURAT

Selgitus

Vabandan kõikide Hiiumaa koolilõpetajate ees, kelle tubli töö tulemus jäi tunnustamata. Toimetusesisesel infosulu tõttu kirjutasin ekslikult, et Hiiumaa koolides ei lõpetanud ühtki medalisti. Viie hõbemedalisaajast ei teatanud mulle ka Kärda koolijuht Ivo Eesmaa, kellelt küsisin infot riigieksamite tulemuste kohta ilmselt eeldades, et see info on toimetuses juba olemas.

Mittetäielik koolilõpetajate nimekirja laekus ka Käina gümnaasiumist.

Vabandame kõikide vigade pärast ning avaldame reedeses lehes kõikide koolilõpetajate nimekirjad uuesti.

HARDA ROOSNA
peatoimetaja

Vabandus

Saadan koolilõpetajate nimekirja uuesti. Tõesti olid Käina kooli 9. klassi lõpetanute nimekirjast välja jäänud Liisu Milleri ja Everin Padari nimed, kuna õppenõukogu protokollis olid nad nimetatud teise otsusepunktiga all. Kiirustades ei pannud ma seda tähele. Vabandan Liisu ja Everini, nende vanemate ja teiste lähedaste ees.

JANA UUSKARI
Käina gümnaasium

Täpsustus

Kolmapäevase Hiiu Lehe artiklis, kus oli juttu puukidest, läksid vahetusse faktid: puukborrellioosi vastu praegu veel vaktsiini ei ole, süstiga saab end kaitsta puukentsefaliidi vastu. Autor vabandab.

LS

Saksa neiu leidis Hiiumaalt teise kodu

Neljapäeval jätab Hiiumaaga hüvasti siin aasta elanud vahetusõpilane Maria Haverkamp (17).

Temaga intervjuud kokku leppides oli ajakirjanik veidi ebalev: kuigi teadjad kinnitasid, et Maria räägib eesti keelt hästi, ei teadnud, kui palju ta ikka aru saab ja kui kiiresti peaks rääkima. Maria reibas "tsau" telefonis hajutas kõik kahtlused ning tema kiire ja elav eestikeelne kõne kinnitas, et aastaga on Saksamaalt pärit tütarlaps siin hästi kohanenud ja keele ära õppinud.

Lisaks Mariale ja tema Hiiumaa emale Merle Salusoo oli vestlusringis ka õpilavahetusega tegeleva organisatsiooni Youth For Understanding (YFU) tugisik Biruta Tuulik. Tema pidi aitama Mariat ja tema Eesti peret, kuid nagu selgus, polnudki tuge palju vaja.

Otsustamine

Maria: Ma tegelikult ei saanud valida, millisesse riiki ma täpselt tahan minna. YFUs Saksamaal on niimoodi, et sa paned ristid ja saad valida kaks või kolm riiki. Ma valisin neli: Itaalia, Soome, Eesti ja Horvaatia. Ma mõtlesin, et see on siis üllatus, kuhu ma lähen. Ma sain Eestisse ja ma olen väga õnnelik.

Merle: Ja siis said kohe sija jumalast hüljatud maale. YFUs on nii, et pere valib õpilase. Teisel aastal sain pere nousse, et võtame. Mul oli valida kahe lapse vahel. Pigem proovisin selle järgi, et lapsel oleks teha ka siin midagi, et ta ei hakkaks kurvastama. Mõtlesin hästi palju sellele, et kuidas see laps siin ennast tunneks ja mida ta teha saaks. Maria iseloomustus tundus ka selline, et ta on selline leplik ja äkki tema jääb ellu siin. Tegelikult ju nii on, ega lihtne pole siin, aga ellu ta on jäänud.

Algusraskused

Maria: Alguses tundub küll, et eestlased on natuke kinnised, rohkem võib-olla kui teised rahvad, aga tegelikult mul ei olnud sellega probleeme.

Merle: Aga sa ei ole ise ka kinnine inimene. Ma arvan, et see sõltub persoonist. Aga esimene kuu väikesed lapsed kinkisid lilli ja kõik vaatasid, et oo, meie koolis on mingi uus tüdruk ja sakslane. See oli ju ilus aeg, kõik fännasid.

Maria: Alguses oli küll raske, esimesed kaks kuud.

Merle: Tundsids ennast kõrvalejätuna?

Maria: Jaa, muidugi, et kui ma seisan seal ja kõik räägivad midagi ja ma ei saa mitte midagi aru. Siis ma ei tahtnud ka alati küsida, et millest te räägite – see on nii ka imelik. Kõik on sõbralikud, aga kuni nad on täiesti sõbrad kellegagi – see võtab aega. Neil on ju ka sõbrad, neil tegelikult ei ole vaja mingit uut sõpra. See on väga tähtis, et sa julged rääkida.

Biruta: Just see, et sa ise lähed võtad kontakti.

Merle: Sinul oli muidugi see eelis ka, et sul oli nii palju

Vahetusõpilane Maria Haverkamp, pereema Merle Salusoo ja tugisik Biruta Tuulik.

huviringe – kollektiive on nii palju, kellega ta midagi käis tegemas, et vahel oli tõesti nii, et me nädalas korra kuskil kohtusime, aga muidu igaüks jooksis kuskil oma tegemisi.

Biruta: Tihtipeale sõltub palju lapsest, mis ootustega ta tuleb, kas on valmis kompromissideks, kas ta on valmis loobuma millestki.

Maria: Kommunikatsioon on kõige tähtsam asi selle aasta jooksul, inimestega rääkimine on väga tähtis.

Tugisik varuks

Biruta: Nõustaja ülesanne ongi olla kõigepealt lapsele toeks, aga samas ka perele, et kui neil on omavahel mingi probleem, et äkki Maria ei taha emale rääkida, siis ta saab minule rääkida. Olen tugisikuks sattunud tänu Tiinale, minu tütrele, tema on YFUs just see, kes võtab siin vastu vahetusõpilasi. Tema käis ise Taanis 1994-95 vahetusõpilaseks. Ja siis ma hakkasin vabatahtlikuks, et kui vaja, ma võin abiks olla. Maria on nüüd kolmas vahetusõpilane.

Merle: Aga see aasta oli ju hea, ei olnud ju midagi keerulist?

Biruta: Jaa, see aasta oli hea. Minul on ka Maria suhtes ainult positiivsed muljed. Ta on nagu päike, tuleb ja särab, on alati positiivne, kõike tahab ja kõike jõuab.

Maria: No päris mitte kõike. Ma tahan vahel liiga palju teha ja siis pole aega lihtsalt.

Hobid Eestis

Maria: Mul oli alati midagi, ma käisin väga paljudes huviringides. Hispaania keele ring oli siin. Kooris laulsin. Siis käisin vahepeal natuke joogas. Siis pärast tantsisin hiphoppi. Siis ma käisin terve aasta kunstiringis. Klaverit mängisin. Puslesid panin kokku. Kudusin talvel palju. See on ka üks asi, mida ma armastan teha, aga Saksamaal ma ei teadnud, kelle käest küsida, sest meil pole käsitöötunde koolis. Siis ma õppisin seda siin ja väga lahe on. See on nii hea töö, kui sa istud bussis.

Biruta: Maria proovis isegi siidi- ja portselanimaali.

Merle: Ei saa öelda, et Hiiumaal ei ole tegevust.

Keeleõpe

Merle: Oktoobrist hakkasime ainult eesti keeles rääkima, enne suhtlesime inglise keeles. Sa tegid ju palju tööd ka ja sa käisid kogu aeg märkmik näpus, et mis see tähendab ja mis see tähendab. Maria ütleb kogu aeg, et paranda mind, et ma ei õpiks valesti, ja see on hea.

Maria: Pühapäeval tegin eesti keele B2 tasemeeksami Tallinnas. Ma ei tea, mis tulemuse ma sain, tulemus tuleb kuu aja pärast.

Enamik YFUKatest on Saksamaalt, üle poole. Muidugi, kui me oleme ainult sakslastega koos, me räägime ainult saksa keeles või siis teistega inglise keeles ja nüüd eesti keeles. See oli nii naljakas, et ühe Mehhiko poisiga me olime bussis ja see tundus nii imelik, et sakslane ja mehhiklane sõidavad Tallinnas bussis ja räägivad eesti keeles.

Biruta: Minu meelest on suur pluss, et Maria julgeb rääkida, et ta ei häbene.

Igapäevane Hiiu elu

Merle: Me oleme ju tavaline pere, kus on ka omad probleemid, aga ma ei saa öelda, et neid oleks nüüd juurde tulnud või vähemaks jäänud, kui meil oli üks inimene rohkem. Pigem oli see kogemus kõigile ainult positiivne.

Maria: Kui igapäevaelu on, siis alati ei ole hea tuju. Seda ma mõtlesin ka alguses, et niimoodi ma ka ei taha, et kui ma elan kuskil ühe aasta, siis ma tahan küll niimoodi tunda, et see on minu kodu ka. Ma ei saanud sellega hakkama, et olen nagu külaline.

Alguses ma mõtlesin, et on nii igav, mis ma teen siin terve aasta. Aga pärast ma märkasin, et siin on nii palju eeliseid: mere ääres elada on nii hea. Kõik on nii lähedal ja see on väga- väga hea. Berliinis tegelikult on nii palju võimalusi, aga leida, mida sa tahad – see on keeruline. Aga kui siin tuleb üks kursus, siis on väga lihtne ja saan minna. Ma olen siin nii säästlik olnud sellel aastal. Kõik vahetusõpilased räägivad, et kui palju raha neil kulub.

Merle: Sul ei olegi võimalik kulutada.

Maria: Mul ei ole vaja nii palju ja tegelikult mulle väga meeldib... Berliinis on

alati niimoodi, et ma lähen kuskile, iga päev olen pool tundi *shopping center*'is selle pärast, et ma pean bussi ootama. Ja siis tuleb alati mingi asi, mis ma ostan.

Merle: Saaremaal käisime sel talvel jääteega.

Maria: Nii põnev asi, ma ei teadnud, et midagi sellist on. Telekas ma olen näinud, et kuskil Alaskas on jäätee, aga ma ei teadnud, et Euroopas on.

Merle: Nii kui ta siia tuli sügisel, nii ma kohe ütlesin, et tead, kummikud peab endale nüüd küll ostma, sest need õhukesed kingad sa rikud kohe ära. Kohe järgmisel päeval hakkas sadama ja siis ta ütles, et issand kui hea, et sa mulle ütlesid, et neid on vaja. Kevadeni välja sai nendega käia.

Maria: Ei-ei, meil on ka kummikud olemas, aga ei ole nii levinud.

See on väga kummaline minu meelest, et siin Hiiumaal on nii, et koolis viskavad kõik kotid lihtsalt niisama kuskile koridori või jalgrattad pole lukku pandud. Mulle väga- väga meeldib, et kõik usaldavad üksteist.

Elu Saksamaal

Maria: Mul on sündinud nüüd oktoobrikuus ka väike õde Saksamaal. Ma ei ole teda näinud ja nüüd on ta juba suur.

Merle: Sa rääkisid seda ka, et õpetad väikesele õele eesti keelt, siis neil on oma salakeel, mida teised ei mõista.

Maria: Jaa, see on kindel plaan, ma tahan proovida. Mul on teine õde, varsti saab 13, kes ütles, et küll ma tahan eesti keelt õppida, et kui sa tuled tagasi, siis sa õpetad mulle ka.

Merle: Maria kutsus meid külla, aga me sel aastal ei julge lubada, et läheme suvel mitmeks nädalaks. Ka tema sugulased ja tuttavad tahavad veel siia tulla.

Maria: Kindlasti suhtleme, ma kindlasti tahan tagasi tulla. See on nagu teine kodu. See on ka hea tunne, et sa tead, et sul on teine pere olemas. Mul on ka nii head sõbrad siin ja ma kindlasti tulen tagasi. Ma loodan, et nad tulevad ka mulle külla Saksamaale ja saavad ka näha, kuidas ma tegelikult elan. See oleks ka väga lahe.

Merle: Jaa, väga põnev oleks näha Maria vanemaid. Ma ei ole kordagi nendega otse suhelnud. Maria ise räägib ja alati saadame terveid. Täitsa huvitav on selle perega kohtuda. Ju nad siis usaldavad meid, et kõik on hästi ja nad pole pidanud vajalikuks sekkuda.

Innustuseks teistele

Merle: See on tegelikult inspireerinud teisi küll. Vanemad inimesed olid hästi skeptilised, et kuidas sa võtad võõra inimese oma koju, et kas sul on lukus kõik ukseks ja sahtlid. Võib-olla nad on ka mingitest oma eelarvamustest saanud üle. Ikkagi soovitaks tulla sellest mugavustsoonist välja.

Maria: Siin olid kõik nii sõbrad, et mul oli väga- väga hea aasta ja ma olin väga õnnelik ja tänulik selle eest.

Merle: Vahetusõpilase aasta on noorele inimesele väga heaks elukogemuseks ja ma ei kujuta ettegi, et seda kogemust saaks rahasse panna.

Maria: Ja kui õpilased mõtlevad selle peale, et nad peavad selle aasta koolis uuesti tegema – see aasta on lihtsalt nii palju väärt, et ma üldse ei mõtle selle peale.

Merle: Ja samas klassikaaslased ei kao ju ära, võid nendega suhelda ikka ju edasi. Saadki uue klassi ja jälle tuttavaid juurde.

Biruta: See on lapsele suur rikkus kogu eluks ja perele või tugisikule – ma olen saanud selliste noorte inimestega koos olla – see on puhas rõõm.

YFU otsib presid

Maria: Hetkel on nii, et YFU otsib nii palju vahetuspresid.

Biruta: Pere peaks olema täiesti tavaline. Ei ole öeldud, et peab nii isa kui ema olema. Võib ka üks vanem olla. Lapsel ei pea täitsa omaette tuba olema. Ta võib öe või vennaga koos olla. Pole öeldud, et peab euroremont tehtud olema. Ainult sa pead arvestama, et üks inimene on sinu juures, pead leidma aega, mida talle pühendada, tutvustama meie kultuuri ja maad. Ja toidukulud on. Kõik muu peab lapse enda taskust tulema, kõik need reivid. Muidugi alati pere võib aidata ja toetada, aga see ei ole nõutud. Tähtsam on tahe ja avatud süda.

Merle: Hiidlastele võib ju öelda, et oleme tublimad kui saarlased, sest neil eelmisel aastal vahetusõpilasi ei olnud.

Selge eestikeelne jutt voolab palaval juuniõhtul Rannapaargus kava ja nii ei panegi me tähele, et söögikoht on juba ametlikult tunni jagu suletud. Maria saab veel nautida oma viimaseid Hiiumaa päevi: esimest korda üle kümne kuu kodusesse Berliini viiv lennuk tõuseb Tallinna lennuväljalt õhku reede hommikul.

Juttu ajas
LIINA SINIVEER